

V takih šolah je pri nas 50 — 100 otrok. Po učnem in šolskem redu (§. 45.) pa bi jih ne smelo biti nad 50. Oddelka sta v takih šolah po dva, trije bolj poredkoma. V taki nerazdeljeni šoli morajo se vsi oddelki kolikor le mogoče v vseh predmetih skupno poučevati. Kedar to ni mogoče, izročé se enemu oddelku tih dela, kakor so pisanje, pismeno številjenje; med tem se pa učitelj pečá z drugim oddelkom. Vendar mora učitelj tudi v nerazdeljeni enorazredni šoli na to gledati, da je nižem oddelku (mlajšim učencem) manj ur odmerjenih; t. j. da se viši oddetek nekaj ur na teden tudi posebej poučuje.

Po prav živahni debati, ktere se vdeležujejo g. g. učitelji: Cebin, Močnik, Kuifc, Podobnik, Vavken, Zarnik in Zima. Sklene se: dokler se učiteljem plača ne zboljša, naj ostane pri dosedanjem črtežu, t. j. učitelj naj poučuje 4 ure na dan, posebno tudi zato ne več, ker ima mladina po mnogih krajih daleč v šolo in s potjo veliko zamudi. Gledé črteža za dvorazredno ljudsko šolo je obveljal predlog gosp. poročevalca namreč za I. razr. 22, za II. razr. pa 25 ur na teden. V trirazredni šoli naj se poučuje v I. razr. 22, v II. razr. 23 in v III. razr. 25 ur na teden. Po živem razgovoru, ktereга sta se vdeleževala g. Močnik in g. Stegnar, obveljal je predlog g. poročevalcev, da naj se v čveterorazrednih šolah uči nemščina še le v III. in IV. razredu, in sicer vseh ur vkup naj bo v III. 26 in v IV. razr. pa 27 ur na teden.

(Dalje prih.)

Šolsko obzorje.

Iz Idrije. (Naznanilo družabnikom društva „Šole“ in drugim učiteljem na Kranjskem.) Kakor se je že nekoliko iz poročila blagajnikovega pri občnem zboru društva „Šole“ razvidelo, ima to društvo sledeče šolsko blago: 90 Stegnarjevih zemljevidov kranjske vojvodine, 120 knjižic šolskih postav in imenikov kranjskih učiteljev, 30 knjižic „Kranjsko ljudsko šolstvo“, 61 knjig družbe sv. Mohora (namreč: 17 zveskov „Slovenskih večernic“, 8 iztisov „Rokopisa kraljedvorskega“, 3 izt. „Fabiolo“, 3 izt. „Utopljenici“, 3 iztisi „Oglénice“, 3 iztise „Mati božja dobrega sveta“, 3 „Nauk o gospodarstvu in Slovenski Bučelarček“, 3 „Poboljšani sosedge“, 3 „Umni vinorejec“, 9 iztis. „Živali v podobah“, 3 izt. I. del, 3 izt. III. del 1. snopič, 3 izt. III. del 2. snopič in 1 izt. „Koledarček“ za 1872. leto), in obilo drugega šolskega blaga.

Vse p. n. družabnike vljudno prosimo, da nam do 25. t. m. *) naznanijo, ktere šolske priprave **) naj se jim pošljejo. Razpošiljanje pričelo se bode meseca novembra.

Nadalje se naznanja v porazumstvo z odb. učit. društva za Kranjsko:

Da bi se bolj izpeljavala naméra učiteljskega društva za Kranjsko po §. 2. društvenih pravil v zadevi pismenih odgovorov na zastavljena vprašanja, k temu hoče materijalno nekoliko pomoči društvo „Šola“ na ta način:

Tistim 5 do 8 kranjskim ljudskim učiteljem (ali šolam) ki bodo nasledaja vprašanja najbolj in dovelj obširno rešili, hoče „Šola“ nakloniti šolskega blaga v vrednosti 5 gold.

1. Na kateri način bi se §. 13. učnega in šolskega reda od 20. avg. 1870. l. v smislu vlade in na korist našega kranjskega in slovenskega

*) Do tega časa naj se pošlje tudi donesek.

**) Kdor želi še drugih šolskih priprav, naj tudi blagovoli naznaniti.

ljudstva izveršil? 2. Koliko se v naši slovenski ljudski šoli gledé omike, redoljublja, zdravja in snage storiti more? 3. Kaj naj učitelj stori, da se bode ljudstvo za šolo zanimivalo, da bode zanj skerbelo tako, kakor ta važna naprava tirja? 4. Ktere prednosti in ktere pomanjkljivosti imajo nove šolske postave na Avstrijskem? 5. Kako se prične zemljepisni nauk v ljudski šoli, kako se nadalje postopa in kaj je svrha (cilj) tega nauka v omenjeni šoli?

Zadostno je, da se 3 vprašanja dovolj obširno (vsaj 2 pisni poli) izdelajo. Pošiljajo naj se odboru učiteljskega društva v Ljubljano do 1. dec. t. l. Po njegovi razsodbi se bodo obljubljeni darila o novem (1872.) letu podelila najboljšim pisateljem. Učitelji potrudite se nekoliko, ako hočete sami sebi ali svojim šolam nakloniti lepo kupico šolskega blaga!

Odbor društva „Šole“.

Iz Ljubljane. Odbor učit. društva na Kranjskem je prosil vsled sklepa učiteljska zboru v Ljubljani deželni zbor sledečih reči: 1. a) Ljudski učitelji na Kranjskem naj bi dobivali svojo plačo iz deželne šolske zaloge, ki naj bi se po zgledu drugih dežel v ta namen ustanovila. Za napravo in vzdrževanje šolskih poslopij in šolskih vertov, za učne pomočke, učiteljevo stanovanje in druge šolske potreščine naj bi pa skerbeli šolski okraji. b) Ako bi se ne mogla osnovati deželna šolska zaloga, naj pa prevzamejo vso skrb za šolo šolski okraji. c) Ako bi se tudi to doseči ne moglo, vstanové naj se vsaj za plače učiteljev okrajne šolske blagajnice, in le druge šolske potrebe naj oskerbljujejo posamne srenje. č) Nikdar pa naj se vse dolžnosti do šole nalagajo vsaki občini za-se. 2. V tistih večih šolskih okrajih na Kranjskem, kjer nimajo nobene srednje šole, in kjer je že ena ali več štirirazrednih šol, napraviti se mora ena meščanska šola, ali pa se mora ljudska šola pomnožiti z 1 ali 2 razredoma. 3. Šolnina naj se odpravi in nadomesti s šolsko priklado na davke. 4. Zastran učiteljskih plač naj se tako vravná kakor je na Štajarskem. Tu so namreč 4 verste šolskih srenj s 700, 600, 500 in 400 gold. letne plače. Verh tega imajo 10% petletne doklade. Ravnatelj imajo 200, nadučitelj 100 gold. v 1. in 2. razredu in 50 gold. v 3. in 4. razredu šolskih srenj. Podučitelj dobivajo 60% učit. plače. Ravnatelj ima prosto stanovanje ali pa 25% odškodovanja. 5. Služba cerkvenikova naj se popolnoma loči od učiteljeve službe. 6. Pri vravnanju učiteljeve pokojnine naj se učiteljem vštejejo tudi dosedanja službina leta.

— Včeraj (14. t. m.), zadnji dan zborovanja, je dež. zbor sprejel za časno postavbo, ktera ljudskim učiteljem, dokler se njihova pravna razmerja ne vravnajo, določuje v Ljubljani naj manj po 600, na deželi pa naj manj po 400 gold. letne plače, kar je priporil g. dr. Jan Bleiweis. Slava mu!

Premembe v učiteljskem stanu in razpis služeb.

Gg. učitelji: Anton Ozimek, v Sorici, in Jan. Dolinar, uč. na Dobrovi, tako trdi Leop. Božič v Planini in Matija Petrič v Grahovem so s službami menjali. Službo v Predosljih dobil je g. Jak. Mencinger, uč. v Ternovem pri Bistrici, službo v Lescah pa g. Jan. Jerše, uč. v Postenji, g. Ant. Jeršinovec v Črnomlju je podeljena prva in g. A. Javoršeku, uč. v Planini pa druga služba pri tej šoli. Poterj. pripravnik gg. Fr. Kovač in Val. Lindner sta zač. v službo postavljena, prvi v Zatičino, drugi v Terzič. Službe so razpisane v Mirni (okrajni šolski svet v Rudolfovem) in v Postenjah (okrajni šolski svet v Postojni) obe do 20. t. m. in pri novi šoli v Ho-tiču (okrajni šolski svet v Litiji) z 210 gold. letne pláce) do 15. t. m.

 Današnjemu listu je pridjan Kazavec šte. 3, 2 str.